

УДК 330.1:351

Маркіна І.А., д.е.н., професор

Потапюк І.П., к.е.н., доцент

Кретова О.А., Перебейнос В.Ю., здобувачі вищої освіти СВО «Магістр»

Полтавська державна аграрна академія

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У статті досліджено тлумачення понять «економічної безпеки» та «фінансової безпеки». Виділено основні функціональні складові економічної безпеки підприємства. Здійснено аналіз складових економічної безпеки та відзначено, що її стратегічною складовою є фінансова безпека.

Ключові слова: безпека, економічна безпека, фінансова безпека, загрози, ризики, управління фінансово-економічною безпекою.

Markina I., Potapiuk I., Kretova O., Perebainos V.

FINANCIAL SECURITY AS AN IMPORTANT FACTOR TO PROVIDE ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

The article considers the interpretation of the concepts of "economic security" and "financial security". The main functional components of the enterprise's economic security are highlighted. The analysis of the components of economic security was carried out and it was noted that its strategic component is financial security.

Keywords: security, economic security, financial security, threats, risks, financial and economic security management.

Маркина И.А., Потапюк И.П., Кретова О.А., Перебейнос В.Ю.

ФИНАНСОВАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ КАК ВАЖНЫЙ ФАКТОР ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье исследованы толкование понятий «экономической безопасности» и «финансовой безопасности». Выделены основные функциональные составляющие экономической безопасности предприятия. Осуществлен анализ составляющих экономической безопасности и отмечено, что ее стратегической составляющей является финансовая безопасность.

Ключевые слова: безопасность, экономическая безопасность, финансовая безопасность, угрозы, риски, управление финансово-экономической безопасностью.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Чому одним підприємствам вдається досягти успіху, а інші лише втрачають свої можливості та стикаються з проблемою банкрутства? Кожен підприємець прагне підняти діяльність свого підприємства на найвищу ланку економіки, але не кожному це вдається. Невдача на шляху до успіху може статися з різних причин – це і незбалансованість, і відсутність стійкості до зовнішніх та внутрішніх негативних загроз, а також недостатня кількість наявних грошових ресурсів і т.д. Тому для ефективної діяльності підприємства необхідно знайти індивідуальний підхід, який буде забезпечувати стійкість, збалансованість та убезпечувати від загроз та можливих ризиків в короткостроковому й довгостроковому періодах. Усе це забезпечує фінансово-економічна безпека підприємства. Сучасний стан української економіки є таким, що аби скоротити до мінімуму вплив зовнішніх загроз, підприємствам необхідно ще на стадії створення продумати шляхи забезпечення економічної безпеки.

Постійний розвиток ринкових відносин зумовлює підвищення ефективності господарювання. Тому важливою передумовою розвитку підприємств у ринковій економіці є ефективне управління фінансово-економічною безпекою. Саме цей аспект

забезпечує успішне протистояння підприємства впливу негативних факторів зовнішнього середовища, а також його розвиток за наявності конкурентоспроможних переваг. Отже, управління безпекою підприємства постає однією із найбільш важливих і актуальних проблем.

Актуальність питань фінансово-економічної безпеки обумовлює доцільність формування науково обґрунтованої теоретичної бази, спрямованої на удосконалення аспектів і перегляд системи фінансово-економічної безпеки підприємства з огляду на розуміння даного економічного поняття, тенденцій розвитку підприємств у ринковому середовищі та економічне становище в країні.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. У сучасній економічній літературі значна увага приділяється безпеці загалом та фінансово-економічній безпеці підприємств зокрема. Фундаментальною основою означеного дослідження є роботи О. І. Барановського, І. А. Белоусової, І. А. Бланка, К. С. Горячевої, С. М. Ілляшенко, А. В. Ковальчук, Г. В. Козаченко, Л. О. Корчевської, Н. Й. Реверчук, А. О. Єпіфанова, Н. П. Фокіної, В. В. Шликова та ін. Сформульовані в їхніх працях наукові концепції, положення, висновки і рекомендації посідають важливе місце в сучасній теорії управління фінансово-економічною безпекою й дозволяють якомога глибше усвідомити важливість і складність вирішення зазначеної проблеми.

Цілі статті. Основними цілями дослідження є обґрунтування важливості фінансової безпеки як чинника забезпечення економічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Безпека – це такі умови, в яких перебуває складна система, коли дія зовнішніх факторів і внутрішніх чинників не призводить до процесів, що вважаються негативними по відношенню до даної складної системи у відповідності до наявних на даному етапі потреб, знань та уявлень [12].

Під безпекою підприємств слід розуміти складну систему, яка включає певний набір внутрішніх характеристик, спрямованих на забезпечення ефективності використання корпоративних ресурсів за кожним напрямом діяльності. Таким чином, безпеку варто розглядати через призму її функціональних складових, що дозволяє:

- здійснювати моніторинг чинників, які впливають на стан як функціональних складових, так і фінансово-економічної безпеки загалом;
- досліджувати процеси, які здійснюють вплив на забезпечення фінансово-економічної безпеки;
- проводити аналіз розподілу і використання ресурсів; вивчати економічні індикатори, що відображають рівень забезпечення функціональних складових;
- розробляти заходи, які сприятимуть досягненню високого рівня складових, що призведе до посилення фінансово-економічної безпеки підприємства загалом.

Умовно безпеку підприємства можна поділити на 6 напрямів:

- інформаційний – це стан захищеності інформаційного середовища організації від внутрішніх та зовнішніх загроз. Зміст інформаційної безпеки полягає у здійсненні ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення господарської діяльності підприємства. Відповідні служби виконують при цьому певні функції, які в сукупності характеризують процес створення та захисту інформаційної складової економічної безпеки [17];

- соціальний – стан життєдіяльності людини та суспільства, що характеризується сформованою, сталою соціальною системою забезпечення соціальних умов діяльності особистості, її соціальної захищеності, стійкістю щодо впливу чинників, які підвищують соціальний ризик [10];

- фізичний – здійснюється з метою забезпечення надійного захисту (схоронності) активів підприємства і розуміється як комплекс організаційних та спеціальних заходів, скерованих на обмеження доступу, захист території, приміщень і об'єктів підприємства, його майна та цінностей від протиправних посягань [21];

- науково-технічний – це такий стан науково-технологічного потенціалу при

якому існує достатнє функціонування для конкурентоспроможності;

– кадровий – це процес запобігання впливів на економічну безпеку підприємства за допомогою ліквідації чи зниження ризиків і різноманітних загроз, що пов'язані з персоналом, його інтелектуальним потенціалом і трудовими відносинами загалом. Кадрова безпека є комбінацією складових, пов'язаних між собою складними зв'язками [15];

– економічний – збалансований безупинний і сталий розвиток, що досягається за використання усіх ресурсів і підприємницьких можливостей, за якими гарантується найбільш ефективне їх використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного і соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам), забезпечення стабільного функціонування підприємства сьогодні і в майбутньому [4].

Серед безлічі визначень поняття «економічна безпека» більшість авторів схиляються до спільної думки в тому, що економічна безпека повинна представляти такий стан підприємства, в якому керівництво забезпечує ефективне використання наявних ресурсів та забезпечує йому гармонійний розвиток. Загальним недоліком усіх зазначених підходів є відсутність комплексного підходу до всієї сукупності взаємопов'язаних елементів економічної безпеки.

Класифікувати економічну безпеку пропонується наступним чином (рис. 1):

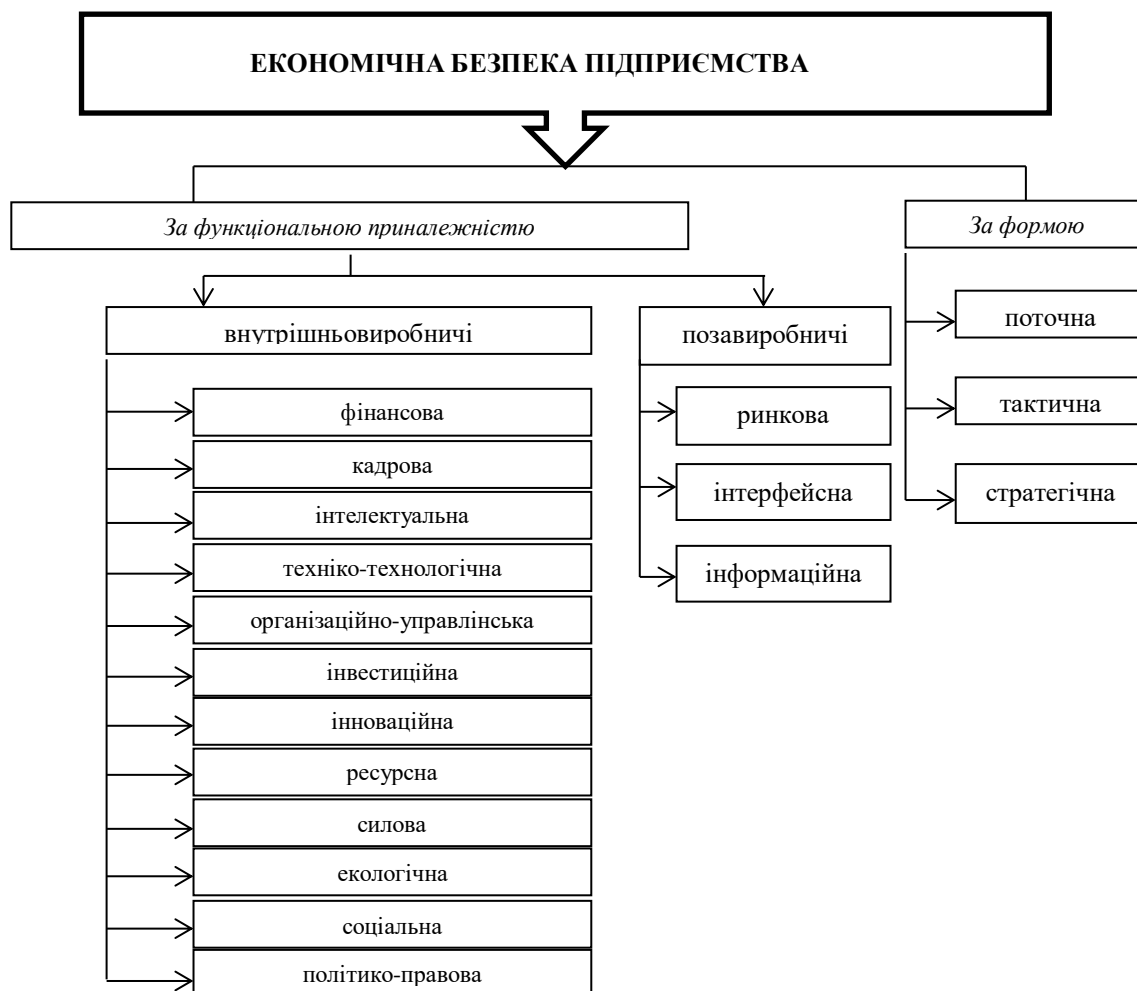

Рис. 1. Класифікація економічної безпеки підприємства [1, 2, 6, 9, 13, 20, 24]

Основним принципом ефективного функціонування будь-якого підприємства в ринкових умовах (за наявності жорсткої конкуренції) є спрямування його діяльності на інноваційний шлях розвитку, що надає можливість забезпечувати рівень

конкурентоспроможності. Головною умовою цього є належний рівень фінансового стану, критерієм якого виступає фінансова безпека підприємства [11].

Здійснивши аналіз складових економічної безпеки, можна дійти висновку, що стратегічною складовою економічної безпеки підприємства є його фінансова безпека, оскільки фінанси виступають вимірником ефективності функціонування підприємства. Тому фінансова безпека посідає особливе місце в системі економічної безпеки, об'єднуючи характеристики як економічної безпеки, так і фінансів підприємства, впливаючи абсолютно на всі сфери його діяльності.

На сьогоднішній день фінансова безпека є однією із найбільш актуальних та значущих аспектів життєдіяльності господарюючих суб'єктів, тому дане питання потребує подальшого розгляду й вдосконалення, перш за все, комплексної системи фінансово-економічної безпеки підприємства та відпрацювання механізму забезпечення функціонування даної системи.

Фінансова безпека є невід'ємною складовою економічної безпеки підприємства, оскільки ефективно функціонуючий суб'єкт господарювання повинен використовувати в своєму обороті достатню кількість коштів для захисту від внутрішніх і зовнішніх загроз. А тому, забезпечення економічної безпеки є ефективним лише тоді, коли її фінансова складова (фінансова стійкість та фінансова стабільність підприємства) буде на належному рівні.

Отже, можна охарактеризувати поняття «фінансова безпека підприємства» як такий стан економічної системи, який характеризується відсутністю різного роду небезпек і загроз, або наявності можливостей щодо їх попередження, захисту від них та недопущення втрат нижче критичної межі, а також здатність цієї системи забезпечити ефективне функціонування своєї діяльності в поточному і перспективному періоді [20].

Приділяти належну увагу проблематиці фінансової безпеки почали не так давно, але останнім часом ці дослідження набувають все більшої актуальності. Наведемо головні підходи до визначення поняття «фінансова безпека» нижче у табл. 1.

Провівши аналіз зазначеного вище, можна зробити висновок, що незважаючи на різні формулювання науковців даної сфери, єдиною є думка, що фінансова безпека – це захищеність від загроз та фінансова стійкість будь то держава чи підприємство.

Звідси, до функціональної системи фінансової діяльності і відповідно – фінансової безпеки підприємства М. М. Єрмошенко та К. С. Горячева відносять наступні складові:

- бюджетна – взаємовідносини з бюджетом (податки і збори до бюджетів, в разі наявності – бюджетні кредити або бюджетне фінансування);

- грошово-кредитна – кредити під операційну діяльність, виплата заробітної плати працівникам, розрахунки з постачальниками і отримання грошових коштів від покупців продукції і послуг;

- валютна – купівля і продаж валюти, кредити в іноземних валютах, в разі здійснення експортно-імпорتنих операцій – розрахунки з іноземними споживачами і постачальниками продукції і послуг у валюті;

- банківська – взаємовідносини підприємства з банками по кредитах і депозитах, поточних рахунках, векселях тощо;

- інвестиційна – капітальні вкладення у розвиток підприємства, у тому числі за рахунок довгострокових кредитів;

- фондова – випуск або продаж підприємством власних акцій і купівля акцій інших підприємств;

- страхова – страхування майна підприємства або результатів його діяльності, безпечної праці і збереження здоров'я працівників [11].

Таблиця 1

Аналіз дефініції поняття «фінансова безпека»

Автор	Визначення
О. Барановський [3]	Фінансова безпека – це: – рівень забезпеченості підприємства достатніми для задоволення їх потреб і виконання існуючих зобов'язань; – якість фінансових інструментів і послуг, що запобігає негативному впливу можливих прорахунків і прямих зловживань на фінансовий стан наявних та потенційних клієнтів, а також гарантує (у разі потреби) повернення вкладених коштів.
Н. Реверчук [22]	Фінансова безпека підприємства – це захист від можливих фінансових втрат і попередження банкрутства підприємства, досягнення найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів.
І. Бланк [5]	Фінансова безпека підприємства – це кількісно та якісно детермінований рівень його фінансового стану, що забезпечує стабільний захист пріоритетних збалансованих фінансових інтересів від ідентифікованих реальних і потенційних загроз внутрішнього та зовнішнього характеру, параметри якого визначаються на основі його фінансової філософії і створюють необхідні передумови фінансової підтримки стійкого розвитку в поточному та перспективному періоді.
К. Горячева [8]	Фінансова безпека підприємства – такий його фінансовий стан, котрий характеризується збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг, стійкістю до загроз, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію власних фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів, а також забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи.
П. Нікіфоров, С. Куперівська [18]	Фінансово безпечна компанія – це та, яка виражено і оптимально підходить до використання і управління своїми фінансовими ресурсами, здійснює їх чіткий контроль, оперативно реагує на будь-які загрози, внутрішні чи зовнішні, з метою їх мінімізації або уникнення без шкоди для загальної діяльності.
Р. Папехін [19]	Фінансова безпека визначає граничний стан фінансової стійкості, в якому має знаходитися підприємство для реалізації своєї стратегії, характеризується спроможністю підприємства протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам.
А. Єпіфанов [23]	Фінансова безпека – стан підприємства, що: 1) дозволяє забезпечити фінансову рівновагу, стабільність, платоспроможність і ліквідність у довгостроковому періоді; 2) забезпечує достатню фінансову незалежність; задовольняє потреби підприємства у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення; 3) забезпечує достатню гнучкість при прийнятті фінансових рішень.

Управління фінансовою безпекою підприємства може здійснюватися в умовах стабільного та нестабільного існування підприємства. А функції управління фінансово-економічною безпекою в умовах стабільного існування підприємства містять у собі наступні складові:

- формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень;
- проведення аналізу стану фінансово-економічної безпеки підприємства;
- розробку системи планування фінансово-економічної безпеки підприємства;
- створення системи внутрішнього контролю фінансово-економічної безпеки підприємства [2].

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується високим ступенем невизначеності й високим динамізмом всіх процесів, що відбуваються, під впливом як зовнішніх так і внутрішніх факторів. Процес забезпечення фінансово-економічної безпеки включає:

- оцінку загроз економічній безпеці, що мають політико-правовий характер;
- оцінку поточного рівня забезпечення фінансової безпеки; оцінку ефективності запобігання можливій шкоді від негативних дій;
- планування комплексу заходів із забезпечення фінансової безпеки і розробку рекомендацій стосовно його реалізації;
- бюджетне планування практичної реалізації пропонованого комплексу заходів; планування корпоративних ресурсів;

– оперативну реалізацію запланованих дій у процесі здійснення суб'єктом господарювання фінансово-господарської діяльності [16].

Система ж управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах нестабільного існування повинна включати наступні складові:

- діагностика кризових ситуацій;
- розділення об'єктивних і суб'єктивних негативних впливів;
- визначення переліку мер по запобіганню погроз економічної безпеки;
- оцінка ефективності планованих мір з погляду нейтралізації негативних впливів;
- оцінка вартості пропонованих заходів щодо усунення погроз економічної безпеки [14].

А, відповідно, умовами забезпечення фінансової безпеки підприємства є:

- високий ступінь гармонізації й узгодження фінансових інтересів підприємства з інтересами оточуючого середовища та інтересами його персоналу;
- збалансованість і комплексність фінансових інструментів і технологій, які використовуються на підприємстві;
- постійний і динамічний розвиток фінансової системи (підсистеми) підприємства [7].

Вагомий елемент управління фінансової безпеки підприємства – своєчасне та об'єктивне визначення її рівня. Для підтримання конкурентних позицій суб'єкти господарювання мають розробляти методи оцінювання фінансової безпеки. Це методологічне значення також необхідне при отриманні кредитів, оскільки в першу чергу кредитори будуть перевіряти ліквідність підприємства, яка досягається завдяки скоординованим діям усіх підрозділів [24].

Отже, доцільно розглядати фінансову безпеку підприємства як комплексну величину, оскільки вона включає: організаційну структуру підприємства; функції управління; критерії оцінки та прийняття рішень.

Висновки. Таким чином, здійснивши аналіз управління фінансово-економічною безпекою підприємства, ще раз переконуємось, що управління фінансовою безпекою входить до системи управління економічною безпекою підприємства, при цьому вона становить найважливішу його функціональну підсистему, яка забезпечує реалізацію управлінських рішень переважно в фінансовій сфері діяльності суб'єкта господарювання.

Фінансова безпека підприємства – це здатність підприємства попереджувати і нейтралізовувати можливі небезпеки і загрози, які спричиняють погіршення його фінансового стану, що, в свою чергу, є спроможністю уникнути кризового стану. А обов'язковою умовою фінансової безпеки підприємства є досягнення ним фінансової стійкості і, навпаки, досягнення фінансової безпеки можливе при забезпеченні фінансової стійкості підприємства.

Список використаних джерел:

1. Анісімова О. М. Інвестиційна безпека підприємства в контексті економічної безпеки: сутність, зміст, оцінка і система управління // О. М. Анісімова, О. С. Картечева // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : зб. наук. праць: у 2-х вип.; ПДТУ. – Маріуполь, 2012. – Вип. 1. – Т. 2. – С. 293-297 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/5545>.
2. Бараннік В. О. Інноваційні, інформаційні та інвестиційні складові оцінки рівня економічної безпеки підприємства / В. О. Бараннік // Сучасні підходи до управління підприємством: матер. IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 11.04.2007 р.). – К. : НТУУ «КПІ» ВПІ ВПК «Політехніка», 2013. – Т. 1. – С. 8-14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://2.byurse.pp.ua/wp-content/uploads/2012/12/TOM1.pdf>.
3. Барановський О. І. Фінансова безпека: [монографія] / О. І. Барановський. – Ін-т екон. прогнозування. – К.: Фенікс, 1999. – 338 с.
4. Белоусова І. А. Управлінський облік – інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства / І. А. Белоусова. – Київ : Дорадо-Друк, 2010. – 430 с.
5. Бланк І. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2004. – С. 13-72, 100-102.
6. Васильчак С. В. Економічна безпека підприємства та її складова в сучасних умовах / С. В. Васильчак, А. І. Веселовський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.15. – С. 98-105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nvunfu.esy.es/Archive/20_15/98_Was.pdf.
7. Воробйов Ю. М. Фінансовий механізм у системі управління підприємством / Ю. М. Воробйов // Вісник КНУ: 36. наук. праць. Серія «Економіка». – 2004. – Вип. 71. – С. 5-9.
8. Горячева К. С. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня

канд. економ. наук: спец. 08.06.01 / К. С. Горячева. – К., 2006. – 17 с.

9. Довбня С. Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С. Б. Довбня, Н. Ю. Гічова // *Фінанси підприємств*. – 2008. – №4. – С. 88-97.

10. Енциклопедичний словник з державного управління / Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.

11. Єрмошенко М.М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство : наук. моногр. / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева. – К. : Національна академія управління, 2010. – 232 с.

12. Заплатинський В. М. Логіко-детермінантні підходи до розуміння поняття «Безпека» / [редкол.: П. С. Атаманчук (відп. Ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. – Випуск 5. – 336 с.

13. Ильяшенко С. Н. Оценка составляющих экономической безопасности предприятия / С. Н. Ильяшенко // *Проблемы обеспечения экон. Безопасности : матер. Межд. науч.- практ. конф. – Донецк : РИАДонНТУ, 2001. – С. 115-116.*

14. Ирвин Д. Финансовый контроль : Пер. с англ. / под ред. И.И. Елисеевой / Д. Ирвин. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 256 с.

15. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібн.] – 3-тє вид., [перероб. і доп.]. – К.: Вид-во «Знання-Прес», 2002. – 384 с.

16. Лазаренко М.П., Ніколаєнко К.В. Фінансова безпека підприємства та її управління. Електронний ресурс: http://www.rusnauka.com/1_KAND_2010/Economics/10_57970.doc.htm

17. Мельник С. І. Інформаційна безпека як складова економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / С. І. Мельник, М. Ю. Цуп. – Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2013/Economics/9_130048.doc.htm

18. Нікіфоров П. О. Сутність і значення фінансової безпеки страхової компанії / П. О. Нікіфоров, С. С. Куперівська // *Фінанси України*. – 2006. – № 5. – С. 86-94.

19. Папехин Р. С. Факторы финансовой устойчивости и безопасности предприятия: автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.10 / Р. С. Папехин. – Волгоград, 2007. – 21 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.sholar.ru>

20. Плетникова И. Л. Определение уровня и планирование экономической безопасности предприятия / И. Л. Плетникова // *Вісник Технологічного ун-ту Поділля. Серія: Економічні науки*. – 2000. – № 4. – Ч. 2. – С. 100-108.

21. Пригунов П. Я. Охоронна діяльність як специфічний інструмент фізичного захисту активів у системі економічної безпеки вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / П. Я. Пригунов, В. І. Франчук, К. В. Карпова // *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ: серія економічна*. – № 2. – 2012. – С. 320-330. – Режим доступу до ресурсу: http://www2.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvse/02_2012/12pryabvp.pdf

22. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: [монографія] / Н. Й. Реверчук. – Львів: ЛБІ НБУ. – 2004. – 195 с.

23. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: [монографія] / [А. О. Єпіфанов, О. Л. Пластун, В. С. Домбровський та ін.]; за заг. ред. проф. А. О. Єпіфанова. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ». – 2009. – С. 8-49, 113-145.

24. Фокіна Н. П. Економічна безпека підприємств – найважливіша складова фінансової стійкості / Н. П. Фокіна, В. І. Бокій // *Актуальні проблеми економіки: науковий журнал*. – 2003. – № 8. – С. 111-114.

УДК 339.137.2:631.11

Ніколаєва А.М., к.е.н., доцент

Іщук Л.І., к.е.н., доцент

Пиріг С.О., к.е.н., доцент

Луцький національний технічний університет

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДВИЩЕННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті визначено критерії ефективності фінансового механізму підвищення капіталізації аграрних підприємств. Запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності фінансового механізму підвищення капіталізації сільськогосподарського підприємства на основі системи бальних оцінок показників, що об'єднані в групи, виходячи з їх економічного змісту.

Ключові слова: фінансовий механізм, капіталізація підприємства, аграрний сектор економіки, рівень ефективності.

Nikolaeva A., Ishchuk L., Pyrih S.

ASSESSMENT OF THE EFFICIENCY OF THE FINANCIAL MECHANISM IN GROWTH OF CAPITALIZATION OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

The article defines the criteria for the effectiveness of the financial mechanism for increasing the capitalization of agrarian enterprises. The methodical approach to the estimation of the efficiency of the financial